

8 Mart, 8 Veri, 8 Adım

sivilalan.com/2021/03/14/8-mart-8-veri-8-adim

By Kenan Dursun

14 Mart 2021

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneđi (CEİD), Türkiye’de cinsiyet eşitliğinin etkin ve sistematik izlemesini yapmak amacıyla kurulan bağımsız bir örgüttür. 2011 yılında kurulan CEİD, toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki durumu hak temelli izleme yoluyla değerlendirmek ve hak temelli izleme yaklaşımının yaygınlaştırılmasını sağlamak için çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu kapsamda yürüttüğü ve Avrupa Birliđi tarafından finanse edilen “Türkiye’de Katılımcı Demokrasinin Güçlendirilmesi: Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin İzlenmesi Projesi”nin birinci ve ikinci fazında 15 tematik alanda toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemiş ve bu alandaki iyi uygulamaları ya da eşitsizlikleri verilerle ortaya koymuştur. Ayrıca UN Women ile ortak yürüttüğü Çocuk ve Erkek Yaşta Zorla Evliliklerin Önlenmesi Projesi’nde sorunu çeşitli yönleriyle ele almıştır.

VERİLER BİZE NE SÖYLÜYOR?

HERKES İÇİN İNSANA YARAŞIR İŞ

Kadınların %66’sı işgücüne dahil değildir. Bunların %56’sı ev işleriyle meşgul olduğu için **işgücü dışındadır.** (2019)

İstihdam oranları kadınlarda %29 iken erkeklerde bu oran %63’tür. (2019)

20-24 yaş arasındaki her 100 erkekten 23’ü ve her 100 kadından 47’si **ne eğitimde ne istihdamdadır.** (2019)

Kadınlarda **işsizlik oranı** %16,5 iken erkeklerde bu oran %12,4’tür. 15-24 yaş arasında ise kadınların **işsizlik oranı** %31, erkeklerin %22,5’dir. (2019)

İŞKUR'a kayıtlı her 100 kadından 25'i, her 100 erkekten ise 52'si **işe yerleştirilmiştir.** (2019)

İstihdamda olan kadınların **yıllık ortalama iş geliri** 28 bin TL iken erkeklerde bu tutar 37 bin TL'dir. (2019)

HERKESE EŞİT EĞİTİM HAKKI

Türkiye'de 15 yaş üstü kadınların %6'sı, erkeklerin de %1'i **okuma-yazma bilmemektedir.** Okur-yazar olmayanların %14'ü erkek, %86'sı kadındır. (2019)

Bilgisayar kullanım oranı kadınlarda %51 iken erkeklerde %69'dur.(2018)

İnternet kullanım oranı kadınlarda %73 iken erkeklerde %85'tir.(2018)

Türkiye'de **öğretmenlerin** %56'sı, **okul müdürlerinin** ise %7'si kadındır. (2018)

KARAR MEKANİZMALARINA EŞİT KATILIM

Parlamentoya seçilen 600 milletvekilinin sadece 104'ü kadındır. Buna göre, **her 6 milletvekilinden sadece 1'i kadındır.** (2018)

1389 belediye başkanından sadece 41'i kadındır. Buna göre, **100 belediye başkanından sadece 3'ü kadındır.** (2019)

20.745 belediye meclis üyesinden 2284'ü kadındır. Buna göre, her **10 belediye meclis üyesinden 1'i kadındır.** (2019)

Kamu kurumlarında çalışanların %39'u kadinken, **üst düzey yönetici pozisyonlarda yer alanların sadece %11'i kadındır.** (2019)

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'Nİ UYGULA

Türkiye'de her 100 kadından 36'sı eşlerinden ya da birlikte oldukları kişilerden **fiziksel şiddet** görmektedir. (2014)

Her 100 kadından 12'si **cinsel şiddete** maruz kalmaktadır. (2014)

Her 100 kadından 44'ü **duygusal şiddete** uğramaktadır. (2014)

Gebelik döneminde fiziksel şiddet %8'dir. (2014)

Fiziksel ve/veya cinsel **şiddet yaygınlığı** %38'dir. (2014)

Şiddet nedeniyle **kurumlara başvuran kadın** oranı ise %11'dir. (2014)

Türkiye'deki **sığınmaevi sayısı** 146'dır. Bu sığınmaevlerinin 32'si yerel yönetimlere bağlıdır. (2020)

2020 yılında İçişleri Bakanlığı verilerine göre 266, Bianet verilerine göre 284, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre ise 300 **kadın erkekler tarafından öldürülmüştür.** (2020)

EŞİT KENT HAKKI

Yaşanılan çevrede gece **kendini güvende hissetme** durumu kadınlarda %50 iken erkeklerde %74'tür. (2020)

Belediyenin **engellilere yönelik hizmetinden memnuniyet** oranı kadınlarda %45 iken erkeklerde %47'dir. (2020)

Belediyenin **hasta ve yoksullara yardım hizmetinden memnuniyet** oranı kadınlarda %48 iken erkeklerde %49'dur. (2020)

Türkiye'deki 1389 il ve ilçe belediyesinden sadece **26'sında eşitlik birimi** vardır. (2020)

ÇOCUK YAŞTA, ERKEN VE ZORLA EVLENDİRMELERE SON!

20-24 yaş grubunda olup **18 yaşından önce evlenen kadınların oranı** %15'tir. (2018)

20-24 yaş grubunda olup 18 yaşından önce evlenen kadınların %46'sının **evlilik kararları aileleri tarafından alınmıştır.** (2018)

20-24 grubunda olup 18 yaşından önce evlenen kadınların evliliklerinde **akraba evliliği** oranı %37'dir. (2018)

20-24 grubunda olup 18 yaşından önce evlenen kadınların evliliklerinde **başlık parası** verilme oranı %38'dir. (2018)

20-24 yaş grubunda olup 18 yaşından önce evlenen kadınların büyük bir bölümünün (%76) **gebe kalınacak döneme** ilişkin bilgisi yoktur. (2018)

Türkiye'de 15-19 yaş arası **adölesan annelik** oranı %3,5'tir. (2018)

EŞİTLİK HERKES İÇİN

Kadınlar günün ortalama 4.5 saatini **hanehalkı ve aile bakımı işlerine** ayırırken erkeklerde bu süre yaklaşık 1 saattir. (2014-2015)

Hanede **yemek yapmaktan sorumlu** olduğunu belirten kadınların oranı %91 iken, erkeklerde bu oran %9'dur. (2016)

Evin **küçük bakım onarım ve tamirinden sorumlu** olduğunu belirten erkeklerin oranı %89 iken kadınlarda bu oran %11'dir. (2016)

Evin **günlük temizliğinden sorumlu** olduğunu belirten kadınların oranı %91 iken, erkeklerde bu oran %9'dur. (2016)

Evin **yiyecek içecek alışverişinden sorumlu** olduğunu belirten kadınların oranı %55 iken, erkeklerde bu oran %45'tir. (2016)

HAYATIN HER ALANINDA EŞİTLİK

Medya:

Yazılı **medyada çalışanların** %40'ı kadinken, **genel yayın yönetmenlerinin** sadece %28'i kadındır. (2019)

Spor:

63 spor federasyonuna bağlı **lisanslı sporcuların** %31'i kadinken %69'u erkektir. (2020)

65 **federasyon başkanının** sadece 3'ü kadındır. **Yönetim kurullarında kadınların oranı** %4'tür. (2020)

Bilim:

OECD ve AB ülkelerinde **Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik disiplinlerinde eğitim almış** kadın öğrenci oranı %24 iken Türkiye'de bu oran %37'dir. (2018)

Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik alanlarındaki **ücret eşitsizliği** Türkiye'de %3'tür. Türkiye, bu oranla %15 olan ortalamanın oldukça altındadır. (2018)

Teknoloji alanında çalışan kadınların oranı Türkiye'de %10 iken, OECD ve AB ülkeleri de bu oran %17,5'tir. (2018)

Araştırmacı **Ar-Ge alanında insan kaynağının** %36'sı kadın iken %64'ü erkektir. (2019)